

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 6 Sierpnia v. s. 1820 roku

Observacje meteorologiczne.	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau.	Wiatry	Odmia. w powo.
dn. 4	średnia.	27 cal. 9,15 lin.	+ 15,17 stopn.	Południowy	Pogoda
dn. 5	średnia.	27 - 7,87 -	+ 15 83 -	Połud. Zach.	Pogoda
dn. 6	godz. 5	27 - 6,6 -	+ 16,	Zachodni	Pogoda

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Moskwa dnia 17 lipca.

Jego Cesarska Mość oświadcza swoje ukontentowanie za odbyty dnia dzisiejszego przegląd 14tey dywizyi pieszej i półku ułcockiego pieszego: dowódczy 5go korpusu pieszego, generałowi piechoty, Hrabiemu *Tolstoy*, naczelnikowi sztabu tego korpusu; naczelnikowi dywizyi, oraz dowódcóm brygad i półków dla niższych rang przeznacza po rublu, po funcie mięsa i po porcy wódki na człowieka, dla żołnierzy (żołnieram) po dwadzieścia pięć rubli, a dla wice-żołnierzy (wice-żołnieram) po pięćdziesiąt rubli na człowieka.

Dnia 19 lipca.

Jego Cesarska Mość oświadcza zupełne swe ukontentowanie moskiewskiemu wojskanemu generał gubernatorowi, generałowi *Xieru Galicyowskiemu*, za porządek, sprawność i ochętność, zapalenie w stołecznym mieście *Moskwie*; również komendantowi, generał majorowi, *Wotkowemu*, i ober-policmeystrowi generał majorowi *Szulginowi* za sprawność policyi. (*Ruski Inwalid*)

WILNO.

Według zaprowadzonego zwyczajowi, uproszone przez Towarzystwo Dobroczynności Damy, odbyć raczyły tegoroczną wielkonocną kwestę na ubogich przeznaczoną. Szczególne zbiory tych Dam szanownych, umieszczają się w porządku, jak były wniesione do kassy Towarzystwa:

Pani *Teresa z Weyssenhoffów Soltanowa* stolnikowa z Panną *Oktawią Kublicką* zebrały: złotem, czer. zł. 23, pół imperyal 5ciorublowy 1; rubli assygn. 45, rubli srebr. 115, talar. hol. 3, talar. prus. 8, monetą sr. ross. rubel 1 kop. 7½, miedzią kop. 15½.

Xiężna Elżbieta Giedroyciowa prezydentowa sądów granicznych z Panną *Elionorą Gielgudówną* strażnikówną lit. zebrały: złotem czer. zł. 12, pół imperyal 5ciorublowy 1; rubli ass. 170, rub. sr. 265; pół rublami, rub. sr. 18 kop. 50; tal. hol. 5, talar. prus. 15, 5cioletówkami sztuk 30, monetą drobną rub. sr. 49 kop. 70. *W effektach*, garuszek 1, paczek cykoryi 1, pieprzu paczek 1.

Pani *Maryanna Malecka* assesorowa sądu gł. 2go depart. zebrała: w złocie czer. zł. 25; rubli sr. 121; talar. prus. 21; talar. hol. 4; dawny konczysz, i pieniądz srebrny 1.

Pani *Salomea Becu* kolleska sownietnikowa profesorowa uniwer. wileń z Panną *Alexandrą Becu* zebrały: w złocie czer. zł. 26, pół imperyal 5ciorublowy 1, rubli sr. 193; rubli ass. 35; talar. hol. 15, talar. prus. 20, pół rublami i różną monetą zł. 448 gr. 5, miedzią zł. 7 gr. 17. *Przytém* ofiary w zbożu, od X. Biskupa *Kundzicza* żyta beczonek 2, od WW. *Panien Bernardynek* stomiczałskich żyta beczonek 1; od Pana *Dąbrowskiego* rotmistrza rewers w roku 1809 sierpnia 24 wydany do pozyskania za num 7 purów lipawskich żyta należnych od P. *Szymkiewicza*.

Pani *Konstancya z Toplickich Korsakowa* majorowa wojsk polskich zebrała: rub. sr. 207, rub. ass. 100; prócz tego książki ofiarowane z drukarni XX. *Missyonarzów* następuję: *Nauka chrześcijańska sztuk 20; Nabożeństwo codzienne sztuk 5; Wybór modlitw sztuk 5; Officjum sztuk 2; Złoty ołtarzyk sztuk 2.*

Panna *Ludowika Gorska* starościanka z Panią *Labell* zebrały w złocie: czer. zł. 51, pół imperyal 5ciorublowy 1, rubli sr. 137 kop. 50; rubli ass. 210; talar. hol. sztuk 15; monetą zagraniczną rubli sr. 25 kop. 60.

Pani *Elżbieta Rogowska* kapitanowa gwardyi, zebrała czer. zł. 17, rubli sr. 59, rubli ass. 130, talarów holend. 3.

Te wszystkie pieniądze wymienione na srebro rossyjskie, uczyniły sumę w kassie Towarzystwa Dobroczynności rubli sr. 2,112 kop. 26½.

Zbiór tak nakemity jest owocem tradow i pracy dobroczynnych Dam, które przez same siebie czynienia biednym pomocy, staraniem swoim przyczynić się raczyły do zwiększenia funduszow ubogich, a tym sposobem zapewniły los wielu nie-szczęśliwych rodziny.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, dnia 11 sierpnia. Dnia 6 b. m. w kościele PP. Wizytek w *Warszawie* odbył się uroczysty obrządek konsekracji JW. *Ignacego Czyżewskiego*, biskupa augustowskiego. Konsekratorem był JW. *Prażmowski*, biskup płocki senator królestwa. Assystowali JW. *Lewiński*, biskup podlaski senator królestwa, i JW. *Dzięcielski* sufragan kaliski.

Po tygodniowym pobycie swoim w tej stolicy wielki poseł Szacha Perskiego, *Mirza Abul Hassan Chan*, opuścił dnia onegdajszego *Warszawę*, udając się na *Brześć Litewski* do *Moskwy*. Zatrzymał się umyślnie dłużej dni kilka do powrotu Jego Cesarzewicowskiej Mości Wielkiego Xiążęcia *Konstantego* dla złożenia mu swego uszanowania. Przez cały czas pobytu swego w *Warszawie*, starał się poznać wszelkie piękności tego miasta, pokazując się na miejscach poświęconych zabawie

i z upodobaniem w przytomności licznie zebranych osób odwiedzał ogrody publiczne. Zwiędziwszy całą prawie Europę, widział woyska różnych narodów, ale przypatrzwszy się instytutom wojskowym w *Warszawie*, i mając sobie kilkakrotnie przez Jego Cesarzewicowską Mość W. Xięcia *Konstantego* okazane woysko polskie, z wielkiem upodobaniem przypatrywał się jego obrótom, publicznie oświadczył szczególne swoje ztąd zadowolnienie, i słusznie przyznał woysku naszemu przed innemi pierwszeństwo.

FRANCYA.

Paryż d. 22 lipca. Xążę *Castelcicala*, poseł neapolitański przy dworze tutejszym miał znówu d. 19 b. m. długie wysłuchanie u Króla, a nazajutrz był u *Barona Pasquier*, ministra naszego.

Bawiący tu dwaj neapolitańczykowie wyjechali śpiesznie do *Neapolu*, gdzie chcą wydawać gazetę liberalną.

Tutejsza gazeta pod napisem *Konstytucjonista*, czyni uwagę, iż pomiędzy wszystkich krajów zostających pod berłem *Burbonów*, jedno tylko królestwo neapolitańskie żadney dotąd nie miało konstytucyi; musiało więc pójść za przykładem innych.

Król hojnie udarował wyjeżdżającego do *Londonu* Xięcia *Decazes*; dał mu 14 najpiękniejszych koni z stajni swojej i znaczną ilość pieniędzy. Szacowniejszym zaś darem jest wizerunek monarchy, mający zdobić parady pokoy Xiążęcia w *Londonie*. Malował go, jak słyhać, *P. Gerard*.

Z 59 deputowanych wychodzących po terażniejszym posiedzeniu, jest 18 z prawey strony, tyleż z prawego środka, tyleż także z lewey strony, 4ch z lewego środka, i dotychczasowy prezes izby. Oprócz 59 deputowanych, których na ich miejsce zgromadzenia obwodowe wybrać mają, zgromadzenia departamentowe wybierają jeszcze 172 deputowanych podług nowego prawa; tak więc w przypadku niezupełney odmiany członków izby, wypadnie wybrać ogółem 231 nowych deputowanych. Z pomiędzy wychodzących znakomitszymi są: 1) z prawey strony *PP. Labastide, Beaurepaire, Blanquart de Bailleul, Boisgelin, Bourdeau Bourdonnaie, Bruyere Chalabre, Cornet d'Incourt, Lainé, Lizol, Maccarthy, Paillet de Loynes, Ravez*; 2) z lewey strony, *PP. Bignon, Dupont de l'Eure, Dumeillet, Lazay-Marnesia, Beslay* i t. d.

Dnia 24 lub 25 b. m. nastąpi zamknięcie obrad obu izb. Teraźniejsze zatem posiedzenie zaczęte d. 29 listopada, trwałoby 271 dni.

Według konstytucyi, żaden par nie może być inaczej uwięzionym, chyba za zezwoleniem izby swojej. Teraz dwóch parów pozwano do sądu za długi; zachodzi więc pytanie, czyli przywilej ten zasłania dłużników od aresztu osobistego? Prawe w tey mierze były obrady na kilku sesyach, i kommissya, której tłumaczem jest *Hrabia Lally Tollendal*, musiała zdać powtórny sprawę w tey mierze. Oświadczyła: iż konstytucya oddaje pod wyrok izby postanowienie, w jakim razie par może być uwięzionym, i że izba poczytuje to za prerogatywę przywiązaną do dostojności para, aby we wszystkich sprawach cywilnych, wolność osobista para była zawsze świętą i nietykalną. Powiedział atoli wspomniony *Hrabia*, iż właściwie osoba Królewska tylko jest nietykalną i świętą; tu zaś nie masz mowy o oso-

bie para, lecz o osobistej jego wolności w rzeczach cywilnych. Kilku członków izby, a nawet urzędników ostrzegało, aby izba nie ściągnęła na siebie wyrzutu, iż chce członkom swoim nadać prawo nieplacenia zaciągniętych długów. Stało na tém, iż par bez zezwolenia izby nie może być uwięzionym.

ANGLIA.

London dnia 28 lipca. Liczba krzesel w izbie wyższej, których dotąd było blisko 200, ma być powiększoną, bo d. 17 sierpnia licznego zgromadzenia parów spodziewać się należy. Będzie ich przeszło 300. Słyhać, iż ma być także osobne krzesło dla Królowey, która chce być obecną na swojej sprawie. Parowie, którzyby nie zjechali, podpadną karze pieniężney 100 funtów szterlingów za każdy dzień niebytności swojej, a oprócz tego zostaną uwięzieni w *Tower*, z wyłączeniem atoli tych, którzy mają przeszło 70 lat.

Nie zdało się, aby nowe propozycye uczyniono dla załatwienia nieszczęsney sprawy królowey. Już o nich teraz zupełnie ucichło. Płoną jest także pogłoska, aby z tego powodu monarcha różnił się z Xiążęciem *York*, bratem swoim. Wszyscy Xiążęta, a między niemi *York, Sussex* i *Cambridge* byli d. 23 b. m. na pokojach u Króla.

Hrabia Vassali udał się na powrót do stałego ładu, w celu (jak słyhać) sprowadzenia z *Włoch* do *Londonu* świadków ze strony królowey.

Tytułu Xiążęcia *Wallii* używali następcy tronu angielskiego od czasu panowania *Edwarda I.* Monarcha ten wojując od roku 1276 do 1283 z mieszkańcami tego Xięstwa, którzy żadnym sposobem nie chcieli poddać się władzy jego, uczynił im w roku 1283 propozycyę: czyliby nie przyjęli za zwierzchnika swego Xiążęcia, któryby był ich ziomkiem, nienaganne życie prowadził, i ani słowa po angielsku nie umiał? Odpowiedzieli, iż na to zezwalają. Pokazał im wtenczas *Edward* nowo-narodzonego syna swego, którego małżonka jego w zamku *Gaenarvon* w Xięstwie *Wallii* powiła. Mieszkańcy wykonali natychmiast przysięgę wierności.

Gazeta dworska z d. 22 b. m. umieściła następujące rozkazy tajney rady z d. 12 b. m. względem wolnego handlu zagranicznych krajów, z któremi Anglia w przyjacielskich związkach zostaje, a które prowadzą handel do przyładku *Dobrey Nadziei* i wyspy *ś. Maurycego* czyli *Ile de France*. „Wolno jest okrętom angielskim, za zwyyczajną opłatą cła, wprowadzać wszystkie plody takich krajów, oprócz bawełny, wełny, żelaza i stali. Takiegoż prawa używać mają okręty zagranicznych krajów, które podobnego handlu okrętom angielskim pozwalają; zaplącą jednak osobne cło wchodowe, jeżeli okręty angielskie, wypływając z zagranicznych krajów, wyższe cło, aniżeli okręty krajowe, opłacać muszą; prócz tego oraz zaplącą cło wychodowe po 8 od sta wartości więcej jak angielskie, któreby towary wyprowadzały, wyjąwszy, gdyby co do cła, opłaty za skład i konsumpcyi, żadna nie zachodziła różnica, czyli towary znajdując się na własnych krajowych lub angielskich okrętach.”

Król mianował Pana *Stratford Canning* posłem pełnomocnym angielskim przy rządzie Zjednoczonych Stanów północney Ameryki.

Dnia 25 b. m. spuszczone w *Chatham* z war-

złatu nowo wybudowany okręt liniowy *the Trafalgar* w obecności Xiążęcia Klarencyi i tłumy ludu. Jest jednym z największych okrętów wojennych i będzie pamiątką świętego zwycięstwa Lorda *Nelsona*. Zdobę go wizerunek zmarłego bohatera. Ma długości 196 stóp, i może wziąć 2386 beczek ciężaru. Szerokość wynosi 52 stóp, a głębokość 22. Znajduje się na nim 112 dział i 800 ludzi.

Dotąd nie odebrano tu żadney wiadomości od Porucznika *Parry*, który dowodzi wysłaną w roku zeszłym wyprawą na morze spokojne, lubo kilka okrętów z tamtąd z połowu wielorybów powróciło. Domyślają się, iż wspomniany porucznik musiał znaleźć przeyscie przez Sund lankasterski. Oba bawiem okręty jego *Hecla* i *Griper*, widziano w roku przeszłym o jeden dzień drogi odległe od tego Sandu. Spodziewamy się więc wiadomości od niego przez *Kamęczatkę*.

Izba wyższa. D. 24 b. m. Lord *Erskine* podał następującą prośbę królowej.

„Ubolewa nad tém Królowa, że izbie wyższej podobało się odrzucić jey prośbę o udzielenie jey listy świadków, którzy na poparcie niezważającego ją rozwodowego bilu mają być słuchani, i że Królowa i pełnomocnicy jey zostają w zupełney niepewności tak względem czasu i miejsca, mających związek z oskarżeniem; jako też względem osób, które przeciwko niej świadczyć mają. Dziś Królowa zanosí prośbę do izby Lordów, aby jeneralnemu jey pełnomocnikowi wskazać *miejsce* lub *miejsca*, gdzie zarzucone jey kryminalne czyny popełnić miała. W przypadku odmówienia tego, nie mogłaby przysposobić się do odpowiedzi na oskarżenie, lub wcześniej użyć sposobów sprowadzenia świadków na obronę swoją, których szukać wypada wszędzie, gdzie w przeciągu ostatnich 6 lat bawiła, a którzy mieli sposobność uważania jey postępów. Prosi nareszcie Królowa, aby pełnomocnik jey i agent mogli stanąć u kratak izby dla poparcia niniejszey prośby.”

Lord *Erskine* oświadczył, iż odrzucając izba tę prośbę, utraci swój charakter, honor i sławę, jaką od wieków z sprawiedliwości posiadała. Kanclerz powiedział, iż gdyby w protokółach obrad izby znaleziono jaki przykład przychylenia się do podobney prośby, nie czyniłby żadnego w tey mierze oporu; czego gdy nie masz, poczytuje więc sobie za powinność nie zezwalać na żądanie, które się nie zgadza z istniejącymi urzędzeniami izby. Lord *Holland* twierdził, iż nieustanne ministrów zapewnienia o bezstronnej sprawiedliwości, nie każą się spodziewać odrzucenia prośby Królowej. Hrabia *Liverpool* rzekł, iż oskarżenie nie tycze się cudzołóstwa raz tylko popełnionego, lecz długiego gwałcenia wiary małżeńskiej, i że dla tego właśnie nie można oznaczyć miejsca i czasu. Wreszcie Pan *Brougham*, pełnomocnik jey oświadczył, iż wie co jest w zielonym worku. Po kilku innych głosach, wniósł Lord *Erskine*, aby izba pozwoliła obrońcom królowej stanąć u kratak, czego jednak większością 25 kresek *odmówiono*.

Na późniejszey sessyi czytano znowu poselstwo królowej z oświadczeniem, iż życzy sobie być obecną codzień na sprawie swojej w izbie wyższej. Prosi oraz, aby Lordowie wyznaczyli dla niej miejsce, z któregooby wszystko, co świadkowie zeznawać będą, dokładnie słyszeć mogła.

Wczoraj odroczyła izba wyższa dalsze swoje obrady do dnia 15 sierpnia.

Na sessyi izby niższej d. 24 b. m. zapowiedział Lord *Castlereagh*, iż nazajutrz wniesie, aby izba obrady swoje do d. 21 sierpnia odłożyła. P. *Wetherell* zwrócił uwagę izby na obmierzły artykuł umieszczony w gazecie pod napisem: *Flyndel's Western Luminary*, w takiej osnowie: „Czyliż kobieta oddana (jak powszechnie wiadomo) *Bachusowi* i *Wenerze*, która spotkana na ulicy, powinnaby być oddaną do *Dridewell* (domu kary i poprawy) i tam wziąć różgami; czyliż, mówię, taka kobieta może być wystawioną jako cierpiąca niewinność?” Jestem przekonany (mówił daley P. *Wetherell*), że izba zgodzi się ze mną, iż takie grubiaństwo podkopuje publiczną sprawiedliwość; i że nie wypada puszczać tego bezkarnie. Podam więc jutro wniosek względem zalecenia jeneralnemu prokuratorowi królewskiemu, aby wydawcę gazety: *Flyndel's Western Luminary*, z powodu przytoczonego artykułu pościągnął do sądu.

Data 27 b. m. odłożyła izba niższa dalsze obrady swoje do dnia 21 sierpnia.

W Ł O C H Y

Neapol, dnia 15 lipca. Xiążę *Cariati*, poseł *Miurata* przy dworze wiedeńskim w latach 1812 i 1813, a potem przy główney kwaterze mocarstw sprzymierzonych; nakoniec zaś w *Wiedniu* na kongressie, wyjechał dnia 12 b. m. w nadzwyczajnym zleceniu do dworu austriackiego. Słychać, iż kawaler *Tocco* będzie podobnie wysłany do *Paryża* i *Londynu*. Był on dawniej posłem *Miurata* przy dworze angielskim, który go jednak nie uznał.

Podatek gruntowy zwany *fundaria*, który nie mało przyłożył się do zaszłej w kraju naszym rewolucyi, jest bardzo uciążliwym. Wynosi bowiem 35 od sta wszystkich dochodów dobre ziemskich.

Avellino, gdzie powstańcy wyszedłszy z *Nola*, nayıpierwey się zebrali, leży o 22 mil włoskich (5½ niemieckich) od *Neapolu*. Osada w *Portici* przypięła także trójkolorową kokardę. Jenerał *Nugent*, służył dawniej w woysku austriackim, i 3 lata dowodził niem, gdy stało w kraju neapolitańskim.

Ostatnie wypadki, które tu zaszły, ztąd szczególniey pochodzą, iż *Carbonari* (węglarze) ujęli sobie woysko; albo raczey, iż żołnierze i wielu oficerów przeszło do nich i ogłosiło konstytucyą. Polityczne to tajemne i rozciągle towarzystwo, miało na celu połączenie wszystkich krajow włoskich w jedną rzeczpospolitą lub konstytucyyną monarchią, i uwolnienie ich od obcego wpływu. Zawiazane od lat kilku chciało się z początku opierać przewadze francuzkiej, i nawet od Anglii doznawało pomocy. Później atoli zmieniło swój zamiar. Nayıwięcey było czynnem w latach 1813 i 1814, oraz za powrotem *Bonaparte'go* z wyspy *Elby*. Zdaje się, iż *Miurat* posuwając się ku *Lombardyi*; polegał na jego wsparciu. Roku 1814 uwięziono w *Medyolanie* wiele znakomych wojskowych, jako uczestników tego związku. Nie ogłoszono jeszcze urzędowych wiadomości o naczelnikach tego towarzystwa, urządzeniu jego i t. d.; wiadomo atoli, iż dotąd jeszcze istnieje.

Gazety neapolitańskie nie prawie dawniej nie donosiły o wypadkach w Hiszpanii. Woysko jednak dowiadywało się o nich z gazet angielskich, wychodzących w *Malcie* i *Korsu*. Zdaje się, iż

i to także miało wpływ do rewolucyi w kraju naszym.

Dnia 3 b. m. wyszło w *Rzymie* obwieszczenie, które między innymi wyraża: „Gdy doszło do wiadomości papieża: iż od kilku miesięcy znajduje się w *Rzymie* i całym kraju bardzo wiele próżniaków i włóczęgów, zaleca się więc wszystkim ludziom zdatnym do pracy, bądź krajowcom, bądź cudzoziemcom, aby w przeciągu 10 dni udowodnili swój sposób do życia, pod karą przepisaną dawniejszemi urządzeniami.”

Królestwo Wirttembergscy przyjechali d. 7 lipca do *Genui* pod nazwiskiem hrabstwa *Teck*, używać tam będą kąpieli morskich.

Lękają się w *Rzymie* o zdrowie papieża, któremu życzą aby lata *ś. Piotra*, to jest 25 lat, panował. Zaden jeszcze papież tak długo nie rządził, lubo nie jeden w dosyć młodym wieku zasiadł na tronie.

Umarł w *Rzymie* jenerałny kommissarz inkwizycyi rzymskiej, *Angelo Maria Merenda*, z zakonu dominikanów. Miał lat 69.

Wiele podeyrzanych ludzi uwięziono w wyższych Włoszech i kraju papieżkim.

H I S Z P A N I I A.

Madryt dnia 15 lipca. Słychać, iż stany razem z Królem wezwą ościeńne morskie mocarstwa, aby wspólnemi siłami powściągnęły rozboje rządów barbarzyńskich. — Też stany przychyliły się do żądania wdowy po straconym jenerale *Lascy*, aby jej akta sprawy męża udzielono.

Oświecenie tutejszey stolicy d. 9 b. m. było nader wspominalém. Pomiedzy napisami, czytano następujące: *Teraz jest naszym! — Powstała Hiszpania; z łona jej wolność wyrośnie.* Na wszystkich teatrach śpiewano stosowne pieśni. O północy tłum ludu przyszedłszy z muzyką przy pochodniach na dziedziniec zamkowy, wykrzyknął: *Niech żyje Król!*

W ciągu 3 pierwszych sessyji junty przygotowawczy stanów, uważano z radością umiarkowanie i winne uszanowanie ze strony licznych słuchaczy na galeryach. Niechętni, którzyby chcieli zmienić teraźniejszy porządek rzeczy, rozgłaszali, iż słuchacze na galeryach mieli niejaki wpływ na obrady zgromadzenia; złość tę potwarzy dostatecznie przekonywa o charakterze deputowanych i chwałotnych przymiotach, tutejszey publiczności. Sposób myślenia mieszkańców, a nie przymus policyi utrzymuje tu spokojność i porządek. Lud wita Monarchę radosnymi okrzykami, gdy się przejeżdża lub na ganku pokazuje. Przechadza się Król często z rana w towarzystwie jednego z kamerdynerów swoich lub kapitana gwardyi. Jenerała *Ballestoros*, vice-prezesa tymczasowey junty rządowey, która przestała urzędować, mianował jenerałem inspektorem milicyi, i zaszczycił go wielką wstęgą orderu *Karola III*; czterech zaś członków tej Junty mianował honorowemi radcami stanu.

Wydał Monarcha kilka wyroków; jednym zniósł zupełnie *tortury* i *inkwizycyę*, drugi samemu tylko Królowi nadaje tytuł *Najjaśniejszy*; a trzeci stanowi roczny dochód królewski w ilości 40 milionów realów, czyli 16 milionów złotych polskich.

Niedawno odezwał się ktoś w sali obrad stanów: *Niech żyje Quiroga!* jenerał prosił zaraz prezesa, aby temu jegomości zalecił zachować przyzwyczajony porządek.

Dnia 11 b. m. przybyły tu z Andaluzyi dwa pułki, jeden karabinierów konnych, a drugi artyleryi. Oba należą do sześciotysięcznego korpusu, który ma się zebrać w okolicach tutejszey stolicy.

Jenerał *Riego*, który zastępuje jenerała *Quiroga* w dowództwie wojska na wyspie *Leon*, przybył dnia 3 b. m. do *Kadyxu*.

Uchwalony przez stany adres podziękowania Królowi, jest prawie powtórzeniem mowy, którą miał Monarcha przy ich zagajeniu. Oddała go deputacya złożona z 17 członków.

Damy w *Walencyi* noszą trzewiki *à la Constitution*.

W *Sewilli* uwięziono kilku kanoników, którzy należeli do intryg. Kierowali zaś nimi byli deputowani, *Garcia* i *Cornel* oraz dawniejszy spowiednik królewski *Ostaloza*.

Jenerał *Odonojhu* wydał urządzenie względem środków ostrożności w *Sewilli*, tak z powodu niejakich intryg, jako też morowego powietrza grasującego na wyspie *Majorce*.

Gazeta tutejsza pod napisem *Miscelanea* donosi o odkrytym spisku w *St. Jago*, do którego kilka znakomitych osób należało.

W *Pampelunie* zaszły niejaki rozruchy. Chciano wprowadzić zakazane towary; żołnierze zatrzymali użytych do tego ludzi, którzy na nich kamieniami rzucali; musieli więc żołnierze wystrzelić, i kilku zabili.

W *Kadyxie*, *Kordubie* i kilku innych miastach, użyto dzielnych środków do schwytania licznych rozbojników, którzy związki handlowe tamują i ipodróżnych napastują.

A M E R Y K A P O Ł U D N I O W A.

Odebrany w *Londynie* liat z *Kingston*, na wyspie *Jamaice*, pod d. 10 czerwca donosi o przybyciu tam 40 kilku oficerów i 150 żołnierzy z legionu irlandzkiego, będącego w służbie powstańców amerykańskich. Dnia 18 maja zaszła bitwa między wojskiem hiszpańskim i powstańcami pod jenerałem *Montillo*, po której powstańcy cofnęli się do miasta portowego *Rio de la Racha*, w prowincyi *Wenezueli*. Nazajutrz jednak, wspomniany jenerał przybrawszy osadę miejscową wyszedł naprzeciw wojska hiszpańskiego, i zupełne odniósł zwycięstwo. Wróciwszy żołnierze z pobojowiska, domagali się zaległej płacy, której gdy nie dostali, zapalili i zrabowali miasto. Admirał *Brion* sprowadził irlandczyków na okręty *Cordellia* i *Drummond*, i zabrawszy łupy popłynął spiesźnie z flotylą swoją, jak się domyślają, do wyspy *St. Domingo*. Drugiego dnia wysadzono zamek na powietrze, zapewne z rozkazu rzeczzonego admirała. Jenerał *Montillo* chciał prowadzić wojsko swoje do *St. Martha*; lecz żołnierze wypowiedzieli mu posłuszeństwo.

Rząd chilijski przeznaczył lordowi *Cochran* 20,000 morgów gruntu w dowód wdzięczności narodowey za uczynione przysługi.

Listy kupieckie odebrane w *Londynie* zapewniają, iż rząd rzeczypospolitey kolumbijskiej wezwał jenerała *Bolívar*, aby z powodu odmiany rzeczy w Hiszpanii, rozpoczął układy z jenerałem hiszpańskim *Morillo*.

Kurs wileń. na assyg. od d. 3 sierp. rubel sr., 3 r. kop. 79; czer. zł. nowy r. 11, kop. 37, stary r. 11 k. 19; imperyał 36 r. 80 kop.

Wilno dnia 9 Sierpnia 1820 roku v. s.

WŁOCHY

Neapol, dnia 20 lipca.

Rewolucya w królestwie neapolitańskim (piszą gazety wiedeńskie z dnia 2 sierpnia) zaczęła wydawać pierwsze i nieuchronne owoce swoje.

Dnia 19 lipca odebrano w Neapolu wiadomość o krwawey rewolucyi, która dnia 16 tegoż miesiącu w Palermo, stolicy Sycylii, wybuchnęła, i podczas której w przeciągu 2 dni przeszło 2,000 ludzi zginęło. Jeden z listów wiary godnych donosi w tej mierze, co następuje: „Zaledwo dowiedziano się w Sycylii o zaszyłych odmianach w Neapolu, natychmiast zaczęto wynurzać życzenie, aby wyspa ta własny swój rząd, niezależący od królestwa neapolitańskiego, pozyskała. Dnia 16 powstał wielki rozruch w Palermo. Pospólstwo uwolniło więźniów, opanowało twierdzę i zbrojownię, a nakoniec uzbroiło się. Wojsko królewskie chciało przywrócić porządek, i pierwszego dnia wzięło przewagę nad ludem; lecz gdy nazajutrz, to jest dnia 17 lipca, ściągnęły się do Palermo z różnych okolic zbrojne tłumy wieśniaków, zaczęła się krwawa walka, w której wojsko ze wszęch stron natarczywie partę, ogniem z ręczney strzelby i rzucaniem z domów kamieniami i belkami rażone, przewyższający siłę uleż musiało. Rzeź była okropną; przeszło 2,000 ludzi legło trupem; liczba zaś ranionych jeszcze z pewnością niewiadoma. Osada składa się ze 4 do 5,000 woyska. Naczelną jego dowódcą, generał Church, okropnie od lulu znieważony, zaledwie uszedł z życiem przed zawziętością jego. Generał Nassalli i generałny prokurator królewski, kawaler Józef de Thomassis, wiele oraz innych urzędników uchodzących z Palermo, przybyli dnia 19 lipca do Neapolu na statku pocztowym Russan, który tę wiadomość przywiózł. W chwili, kiedy ów statek wypływał, panowało jeszcze w Palermo nayokropniejsze zamieszanie.”

Wychodząca teraz w Neapolu gazeta pod napisem: *Giornale costituzionale del Regno delle due Sicilie* z dnia 20 lipca potwierdza powyższą wiadomość, i donosi, iż minister morski miał niezwłocznie posłać do Sycylii eskadrę pod dowództwem kapitana Bausan, złożoną z okrętu liniowego, fregaty i 2 mniejszych statków wojennych.

Inne listy z Palermo rachują do 3 lub 4000 ludzi, którzy tam podczas rozruchu d. 17 b. m. zginęli. Wszystkie archiwa, więzienia i inne publiczne domy, stały się pastwą płomieni. Wypadki te zasmuciły mieszkańców Neapolu, a zwłaszcza bawiących tam Sycyliczyków, którzy przejęci bojaźnią zaprzysięgli konstytucyą, z czém się dotąd ociągali.

Naczelnicy rewolucyi tutejszey zaraz z początku osadzili wojskiem dwa Xięstwa *Benewentu* i *Ponte-Corvo*, które leżą w kraju neapolitańskim, i na mocy uchwały kongressu wiedeńskiego zostały powrócone papieżowi. Pomimo protestacyi władz papieżkich wprowadzili tam rząd rewolucyjny. Xiążę *Campo-Chiaro*, teraźniejszy neapolitański minister interessów zagranicznych, przestał wprawdzie dworom zagranicznym notę, w której uznaje gwałt tego kroku, i wojsko neapolitańskie z obu wspomnianych Xięstw ustąpiło, lecz *Carbonari* (Węglarze) Neapolitańscy lub miejscowi zarządzają niemi, i rządu papieżkiego w tych Xięstwach dotąd nie przywróceno.

PRUSSY.

Berlin, dnia 5 sierpnia. Król Jmó powrócił dnia 2 b. m. na wyspę *Pawią* z podróży przedsięwziętej do *Karlsbadu*. Nazajutrz stolica tutejsza obchodziła rocznicę urodzin jego z przyzwoitą okazałością.

HISZPANIA.

Madryt, d. 17 lipca. Król wyjedzie d. 20 b. m. do wód w *Sacedon*, o 20 mil złąd. Towarzyszyć mu będzie kawaler *Perez de Castro*, minister interessów zagranicznych. Podróż ta jest nowym dowodem panującej spokojności i zgody między władzami konstytucyjnymi.

Stany trudnią się projektem aniesienia poddaństwa chłopów, aby tym sposobem podniosło się rolnictwo, i próżniactwo ustało. Miewają sesyę przed południem i po południu. Dnia 12 b. m. zajęły się urządzeniem sądu swojego. Minister skarbu zdał sprawę o stanie wydziału swego; podzielił ją na 4 części. W pierwszej wystawił obraz skarbu, kiedy Król zaprzysięgł konstytucyą; były natenczas puste kassy. W drugiej wskazał potrzeby każdego ministryum, i wydatki publiczne; w trzeciej wymienił dochody i fundusze, jakich dopiero po jakimś czasie spodziewać się można; w czwartej nakoniec wyłuszczył obowiązki rządu względem wierzycieli krajowych. Poleciał stanom obmyślenie dochodu dla rodziny królewskiej. Tłumaczył się, iż zniewolony potrzebą zaciągnął pożyczkę 40 milionów realów (16 milionów zł. pol.) nie czekając zezwolenia stanów; i że tylko zebrał 5 milionów realów, bo nikt prawie nie chciał wchodzić w układy bez takiego zezwolenia. Odesłały stany do rządu przełożenie rękodzielników auspurskich, proszących o wolność założenia w Hiszpanii fabryk płótna kolorowego. Dnia 13 b. m. minister woyny wystawił smutny obraz woyska i sprzętów jego. Liczba żołnierzy jest wprawdzie dosyć wielką; wynosi bowiem 87,779 głów piechoty, lecz jazdy tylko 6338. Utrzymanie jego 352 milionów 607,000 realów (160 milionów zł. pol.). Od roku 1815 posłano z Hiszpanii 42,000 woyska na uśmierzenie powstańców południowo-amerykańskich. W naygorszym stanie jest artyllerya; do jednej nawet bitwy nie byłaby dostateczną. Oświadczył oraz, iż żołnierz nie jest płatny i nie ma przyzwoitey odzieży. Oprócz osady w stolicy i nieco woyska w prowincyach, które sobie praoją rąk swoich oózkolwiek zarobić może, reszta jest prawie nagą i bez obuwia. Jeden pułk, który miano wysłać do *Ceuta*, nie chciał dla tego udać się w drogę. Podobnież jest uzbrojenie woyska. Karabiny nie są jednakowego kalibru i t. d. Przeczytano potem wniosek Pana *Capero* względem powszechney amnestyi dla wszystkich, którzy od roku 1814 do marca 1820 z kraju ujechali. Potwierdziły daley stany zaciągnięną tymczasowie przez ministra skarbu pożyczkę; postanowiły oraz nie przyjmować żadnych pieniędzy bez prowizyi; aby pożyczający nie ponosili szkody. Ogłosiły, iż Infant *Don Francisco de Paula* i Xiężna *Lukieska*, mają prawo do następstwa tronu hiszpańskiego. Względem zaś Arcy-Xiężny *Maryi Ludwiki*, małżonki *Napoleona Bonapartego*, wyłączoney dawniejszym wyrokiem od następstwa tegoż tronu,

nie jeszcze nie wyrzekły. Minister morski wystawił nareszcie równie smutny obraz potęgi morskiej, jak wojska minister wojny.

Wichrzyciele w *Vigo*, pobudzeni jak się zdaje, przez *Juntę Apostolską* w Portugalii, opanowali dnia 2 b. m. jedną bramę miejską. Chcieli rabować, palić, wyrzynać mieszkańców i podobnie w całej prowincyi Gallicyi postępować; czemu jednak wojsko zapobiegło. Z tej przyczyny kilku Xięży uwięziono w *Tuy*.

List z *Kadyxu* pod d. 7 b. m. donosi, iż kupcy tameczni złożyli 100,000 dollarów na uzbrojenie okrętów wojennych, które wkrótce popłyną do południowej Ameryki. Wysłani tam także będą kommissarze z propozycjami pokoju i przyjaźni, a zdaje się, iż dobrze przyjęci zostaną. Trzech kommissarzy popłyną na brygu wojennym *Achilles* do *Buenos-Ayres*. Spodziewać się należy, iż król ten skłoni się do korzystnych warunków, jakie mu konstytucya podaje.

TURCJA

Piszą ze Włoch pod d. 23 lipca. List z *Ankony* pod d. 9 b. m. donosi, iż *Ali Basza Janiny* jest w wielkim kłopotcie. Niektórzy jenerałowie jego przeszli na przeciwną stronę; inni wzbraniają się wojować, dopóki krewnych ich wziętych w zakład na wolność nie wypuści. Dowódca wysłanego przeciwko niemu wojska Tureckiego, mając zawieszony na szyi firman W. Sultana, wszędzie ogłasza, iż monarcha jego nie wojuje z poddanymi, lecz tylko ze zbuntowanym Baszą. Opuszcza więc Baszę wojsko; utracił już *Tricola Messalangi* i inne powiaty. Zdaje się iż za pokazaniem się wielkiej floty tureckiej, całe wojsko Baszy złoży broń i podda się porcie otto-mańskiej.

Gazety weneckie donoszą o przywiezionej tam wiadomości przez okręt, który d. 2 lipca wy-

plynał z *Korfu*, iż *Ali Basza Janiny* pogodził się z Portą i odstąpił jej wszystkich prowincyi, zostających dotąd pod władzą jego, oprócz *Janiny* z obwodem i miast nadbrzeżnych, które dawniej do *Wenecyi* należały.

AMERYKA PÓŁNOCNA.

Z *Nowego-Yorku* 21 czerwca. Przybyły niedawno poseł hiszpański, przywiozł urzędową odpowiedź Króla *Ferdynanda*, iż podług teraźniejszej konstytucyi nie może zezwolić na odstąpienie najmniejszej części posiadłości w Ameryce, dopóki się pierwej stany krajowe do tego nie przychylią.

AMERYKA POŁUDNIOWA.

Zgromadzenie prowincyi *Buenos-ayreskiej* odprawiło d. 1 maja pierwszą sęssyą, a nazajutrz złożyło *Pana Sarratea* z urzędu, i *Pana Ramos Mexia*, pierwszego urzędnika miejskiego, tymczasowym gubernatorem mianowało. Zdaje się jednak, iż to niedługo potrwa; słyhać bowiem o nowych odmianach. *P. Sarratea* wyjechał z miasta, i ma być w obozie wojska sprzymierzonego niedaleko *Santa Fé*, a przy pomocy federalistów odzyska zapewne swój urząd.

Jenerał powstańców *Montillo* donosił pod d. 4 czerwca o zasłanych w *Rio de la Hacha* wypadkach, lecz w sposobie, nie bardzo chlubnym dla anglików. Wyraża, iż po odniesionym nad Hiszpanami zwycięstwie, Anglicy zostający w służbie wojskowej u powstańców, burzliwie domagali się zaległej płacy. *Montillo* wystawił im niemożność dopełnienia natychmiast ich żądania, oświadczył atoli: iż uczyni zadość, gdy wsiadłszy na statki pomogą mu do zdobycia *Santa Maria*. Przystali na to pod warunkiem, aby im pierwej pozwolono zrabować i spalić miasteczko *Rio de la Hacha*. Uczynili to wbrew woli jenerała, który się potem od barbarzyńców odłączył i kazał im się udać, dokąd chcą, bo Rzeczpospolita bez nich obejść się może. Przybyli więc do *Jamaiki*.

Wolno Drukować. Ignacy Reszka Radca Koleg. Kom. Cenz. Czł.— w Wilnie w Drukarni Redakcyi

D z i e r ż a w a.

2. Kommissya ekonomiczna Litewska Ewangelicko-Reformowana, do powszechney wiadomości podaje: iż folwarki kościelne, w guberniach Litewsko-Wileńskiej i Grodzieńskiej, oraz Mińskiej, położone: pod zarządzeniem Synodu Litewskiego Ewangelicko Reformowanego zostające, wychodzą z arendowney dzierżawy w dniu 11 apryla następnego 1821 roku, zatem z polecenia rzeczzonego Synodu, mają być przez niniejszą kommissyą, zebrać się mającą do miasta Guberskiego Wilna, na placu kościelnym Ewangelicko-Reformowanym, za Trocką bramą, przy kościele położonym, na posiadzenia swoje, poczynawszy od dnia 11 januaryi następnego 1821 roku, w nową arendowną sześciolletnią dzierżawę wypuszczanemi, życzący więc zadzierżawić takowe folwarki, raczą się jawić do niniejszej kommissyi, w dniu oznaczonym to jest 11 januaryi następnego 1821 roku na sęssyą ranną od godziny ósmey poczynającą się. Wedle postanowienia rzeczzonego Synodu kontrahentami do zadzierżawienia folwarkow kościelnych, być nie mogą: woyskowi, koronni i policyjni urzędnicy, w czynney służbie zostający. Urzędnicy Synodu Ewangelicko Reformowanego Litewskiego, jako to: kuratorowie, aktor interessow kościelnych, kommissarze kommissyi niniejszey, równie jak i wszyscy duchowni, tudzież nauczyciele szkół, i kobiety. Udzielnie: z trzymających dopiero folwarki kościelne, ci: ktorzy raty arendowne zawiniли funduszowi kościelnemu, i onych regularnie nieopłacali, albo w należytosciach *ex re possessyi* arendowney nie uścili, ktorzy spor, i procedera o pretensye z funduszem kościelnym wiedli, włościan uciemieźzali, nadużyciow, i ucisku dopuścili się; nadto graniczący z folwarkami kościelnymi w dzierżawę żądanymi, tak sami dziedzice jako i z ręki ich jakiego bądź tytułu dzierżawca, tym więcej process z temi folwarkami kościelnymi o granicę wiodący. Mający zaś prawo, i życzący być kontrahentami do zadzierżawienia folwarkow kościelnych, obowiązani są złożyć ewikcyą, opartą na majątku ziemskim własnym lub kawentującego się zań, przez dokument przyznany być powinny, odpowiednią dwóletnią intracie życzącego się w dzierżawę folwarku, obok ze świadectwem 2go Depart. Główn. Sądu tej Gubernii, w której majątek pod ewikcyą oddający się ma swe położenie, iż takowy majątek, czyli rewizyjne onego dusze oddające się pod ewikcyą, wolne mi są od długow; jeśli by zaś kontrahentowi w miejscu ewikcyi na majątku ziemskim, dogodniey było złożyć ewikcyą w gotowych pieniądzech, wtedy kommissya przyjąwszy onej wyda oblig na złożeńą sumę z obowiązkiem płacenia procentu prawnego, aż do wyexpirowania dzierżawy arendowney. Nadto ciż mający prawo i chęć być kontrahentami, będą obowiązani udowodnić, że już w innych dobrach trudnili się gospodarstwem, jeżeli zatem jest lub był właścicielem dóbr ziemskich powinien to udowodnić pismem, jeżeli by zaś dzierżawcą, gdzieindziej złożyć ma świadectwo jurisdatora swego wykazują-

ce: jak gospodarował, jak się wypłacił, a mianowicie jak się z nim rozstał, lub jak dotąd gospodaruje i wypłaca się; jeżeli posesya jeszcze nie jest ukończoną; i że wczasie gospodarowania z włościanami dobrze się obchodził dążąc do polepszenia ich bytu. Ku temu biorący kontrakt, na arandowną dzierżawę, winien będzie przy wzięciu onego dla pewności, iż się z kontraktu niezrzuci, wnieść do komisyyi niniejszey, czwartą część roczney arendy, która przy opłacie pierwszej arendowney raty przysyć się pro persoluto, bo opłata za arendę dwóma ratami będzie się uskuteczniać, pierwsza w dniu 11 apryla; druga w dniu 3 ianuaryi. Dalsze warunki pod jakimi będą się wypuszczac w arendowną sześciolętnią dzierżawę folwarki kościelne, ktoby wiedzieć chciał może się po informowac o nich na oznaczonym placu u WJX. Alexandra Ciechańskiego kaznodziei polskiego Wileńskiego archiwisty funduszu kościelnego, w innych zaś distryktach, u WWJXX. seniorow zwierzchnikow distryktowych mianowicie Zaniemeńskiego w miasteczku Izabelinie w powiecie Wołkowyskim, Zmudzkiego w miasteczku Kielmach w powiecie Rossieńskim i Białoruskiego w miasteczku Kopylu w powiecie sluckim mieszkających. Tabella zaś wypuszczac się mających folwarkow, jest następną.

Wedle kontraktow arendownych i inwentarzow 1803 roku apryla 11 dnia, przy wypuszczaniu w ówczasową ośmnastolętnią arendowną posesyą sporządzonych.	Dymy		Ustew Ozimy.						Opłata roczna złote
	Ciągłe	Czynszowe.	Zyto.			Pszenica			
			hectki.	osmny	garce	hectki.	osmny	garce	
Nazwiska Majątkow.	Liczba								
1. w Gubernii Litewsko-Wileńskiej.									
w Powiecie Trockim.									
Kopciszki	8	—	6	—	—	—	6	9	3,000
Szylany	12	—	8	—	—	—	1	6	3,050
w Powiecie Upickim.									
Szwabiszki	71	—	25	—	—	—	6	4	18,000
Noreyki	6	—	4	—	—	—	—	4	2,650
Bolsie	12	—	12	—	—	—	2	—	3,728
Nowgoła	8	—	6	—	—	—	1	3	1,500
w Powiecie Szawelskim.									
Krasnegaliszki	2	5	5	—	—	—	—	—	1,100
w Powiecie Rosieńskim.									
Switaniszki sam grunt	—	—	4	—	—	—	—	—	1,000
w Powiecie Oszmianskim.									
Omeliany	—	4	4	—	—	—	—	—	800
2. w Gubernii Litewsko-Grodzieńskiej.									
w Powiecie Lidzkim.									
Orłow	9	—	5	7	9	—	—	—	1,221
Bielica	3	—	2	4	—	—	—	—	600
Dokudow	7	—	5	6	—	—	—	—	940
Zameytyszki	3	—	5	—	—	—	2	—	850
w Powiecie Nowogródzkim.									
Dołmatowszczyzna	3	—	6	5	17	—	—	—	1,200
w Powiecie Prużańskim.									
Przesmyki	5	6	12	—	—	—	1	2	3,000
w Powiecie Brzeskim.									
Jamna	4	—	9	—	—	—	—	—	1,000
Niepokoyczyce	9	—	4	1	—	—	—	—	
3. w Gubernii Mińskiej.									
w Powiecie Sluckim									
Obuchowce	60	54	7	4	—	—	—	—	7,621
Onozki	9	—	2	4	—	—	—	—	800
w Powiecie Mińskim.									
Czernikowszczyzna	24	11	26	2	7	1	2	12	6,655

Na czas wypuszczania folwarkow sporządzonemu będą, i okazanemi kontrahentem inwentarze nowe, stosownie do terażniejszey sytuacji majątkow zrobione. Roku 1820 augusta 3 dnia.
Tomasz Korwin Petrosolin Szamb. b. Dworu Poll. Kommissarz Prezydujący.
Jerzy Wołk Sędzia b. M. G. S. i kawaler, Kommissarz Kommissyi i aktor jeneralny interessow kościelnych.
X. Władysław Kurnatowski Senior Zb. D. Zaniemeń. Kommissarz.
X. Stefan Chodorowski Senior Distr. Białor. Kommissarz.
Paweł Mniszewski Sekrzetarz Kommiss. Ekonom. Litew.

Przedaż publiczna.

2. Znajdujące się w Uniwersytecie stare okna, żelazo i otow będzie się wyprzedawać przez publiczną licytacją dnia 12 sierpnia t. m. o godzinie 4 po południu, życzący licytować te rzeczy, mogą je widzieć w każdym czasie u pisarza ekonomicznego Szczęsnowicza.
Sokr. Felix Mierzejewski.

3 Wyrokiem Sądu Gł. 2go Depart. Gubernii Wileńskiej na satysfakcyą wierzycieli zeszłego jenerał adjutanta Horainą determinowana pozostających

po tymże Horainie na przedmieściu Wileńskiem Antokotu pod N. 1556 i innemi położenie mających domow, a Sądowi Ziem. Ptu Wileńskiego poruczona wyprzedaż; odbywać się będzie przezemnie niżej podpisanego do zaskutecznienia licytacji z koła Sądu Ziem. delegowanego urzędnika, w dniach 7, 9 i 15 7bra terażniejszego roku. Mający chęć nabycia pomienionych domow na takowe terminu zechcą się jawić w izbie Sądu Ziem. Ptu Wileń. gdzie o warunkach przed licytacyinych poinformowani zostaną:
Jakób Towiański Ziem. Ptu Wileń. Pisarz.

1 Na mocy rezolucyi Magistratu Wileńskiego dnia 17 teraż. mca julii 1820 roku zakroczoney, przez ninieyszą trzykrotną awizacyą powszechność zawiadamiam, iż w terminach: pierwszym dnia 10, drugim dnia 13 i trzecim ostatecznym dnia 16 nadchodzącego mca augusta roku terażnieyszego domy i place przez obywaetla Rehfelda pod exdywizyą oddane na Antokolu będące, razem lub poosobno postępującemu naywyższą summę z publiczney licytacji przedane zostaną. Zyczący przeto takowe domy i plac nabydź, raczą na mieysce położenia onych w powyższych terminach jawić się. 1820 roku julii 29 dnia. Józef Statkowski P. B. M. W.

Sądy Exdywizorskie.

1 Sąd taxatorsko-exdywizorski za Remissą Sądu Ziemskiego Wileyskiego w roku teraż. 1820 mca lutego 4 dnia nastalą zebrawszy się do majętności Serwacza w Wilej. Pcia leżącej, dla rozdziału ogólnych funduszów W. Józefa Rahozy pro tunc Podśedka Ziem. Wileyskiego między jego wierzycieli i rozmaitego tytułu pretensorów, przystąpił w powtórny swym zieżdzie do słuchania produktowych i odpowiednich od stron głosów, po odbyciu których, że na dniu 12 terażnieyszego mca i roku, celem domierzenia tymże kredytorom rychlejszey satysfakcyi i oszczędzenia masy funduszu debitora, całą konkursową sprawę weźmie pod ostateczne rozsądzenie do namowy przez ninieyszą awizacyą ogłasza, iżby przeto wszyscy jakiegokolwiek pretensorstwo do W. Rahozy uścietać mogący w zamierzonym czasie w sądzie exdywizorskim stawali sub amissione rei ostrzega. Datt roku 1820 mca sierpnia 4 dnia.

Stanisław Świętorzecki Ziem. Ptu Wilej. Exdywizor Prezyd. Justyn Leśniowski Podśed. Wileyski Exdyw. Ferdynand Dworzecki Podśedek Ziem. Wileyski Exdyw. Michał Łapicki Reg. Sądu Gran. Ptu Wilej. i Exdywizor.

3. Odpowiedź na ostrzeżenie względem laku z napisem: do Polaków lak polski, umieszczone w Dodatku do Nru 69 Kuryera Lit.

Do wiela osobliwości nadzwyczajnego naszego wieku należy i to, że fabrykanci laku występują w zapasy publicznie, i pistniennie z sobą walczą. Ale Panowie moi! cóż między nas rzuca pochodnie niezgody? oto rymotworstwo, sztuka zaiste czarodzieyska, działająca potężnie w świecie umysłowym a dziś miałaby się zniżyć do kawalków materji bezwładney! to bydź nie może. Nie ma tu stosunku między przyczyną a skutkiem, tak iż dowcip naybystrzeyszy nie potrafi odkryć powinowactwa między lakiem a Poezyą. Przekonany byłem, jestem i będę, że nietylko wierszyk ulotny, jakby wiecha nad domem handlowym, ale i cała Iliada na laku wypisana, nie nada jemu dobroci i wartości, kiedy ich w istocie swey nie ma, obaśmy tylko poszli za rozkazem mody, tego bóstwa dziwaczego, lecz samowładnego. Wszelako niechcąc czynić krzywdy bliźniemu, przynajmniej w jego mniemaniu, a nie śmiejąc uchybić modzie, oświadczam iż lak mój wychodzić od tąd będzie z napisem kosmopolitycznym następującym.

Lak do całego świata.

Pieczętuycie co chcecie, choćby miliony, Oświadczenia miłośne w lak naydalsze strony, Wszystko skryj, i tego nikomu nie powiem, Choć się o walce laków w jakim piśmie dowiem.

Joachim Pinias w Wilnie.

Zbiegli ludzie.

3. Ku powszechnemu opytowi, podają się do Kur. Lit. Wileń. że w roku ninieyszym 1820 miesiąca apryla z dnia 25 na 26 w folwarku Benepol ze wsi Leonowicz w Pcie Zawiley. parafii Komayskiej, do possessyi Weyssow należący zbiegli włoscianie inwentarzami i skaską zajęci, przy tymże folwarku imieniem Symon Tarasewicz z synami trzema, i całą siemienistością to jest: Symon oyciec wieku lat 70 urody słuszney, włos siwy, wdowiec, syn starszy Jakub lat wieku 30, urody nizki, włosow na głowie czarnych, twarzy podługowatey, wąs czarny, żona jego Anna, urody srzedniej mają syna imieniem Jozef lat 7 i córkę od lat 10. Drugi syn Symona Antoni lat wieku 28, urody srzedniej, żona jego Krystyna, mówi po rusku z litewska, urody słuszney, ospowata, mają dwie córki, jedna lat sześciu, a druga lat 3, trzeci zaś syn Symona Mateusz, czwarty rok jak wyszedł, nie żenny krawiec, ma kartę na rok wydaną, od W. Trochnowskiego Komornika, Jakub umie szewiectwo i bédnarstwo, skradli szlacheckie papiery, u szlachcica Packiewiczza, ruchomość całą gospedarską zabrali z sobą, do dziś dnia śladu powziąć nie można, gdzieby ukrywali się, ktoby powziął wiadomość, o ich pobyciu, raczy dać uwiadomienie do przyległego sądu niższego ziemskiego, a to w tej słuszności jaką prawa, i naysroźsze zastrzeżenia, o nieprzechowywaniu ludzi zbiegłych, każdemu zapowiedziały i to podając do Kuryera Lit. podpisują się. Józef Weyss Kapitan.

Wezwanie Sukcessorów.

2. Od Sądu Ziemskiego powiatu witebskiego ogłasza się: iżby szlachcic powiatu witebskiego, Hipolit syn Antoniego Książnin, lub prawni jego sukcesorowie uwiadomili o mieyscu swojego pobytu, albo też sami przybyli z dowodami do Trybunatu Lublińskiego, dla otrzymania sukcesyi, po zmarłym Franciszku Dyonizym Książninie pozostalej. Szawernowski Sędzia Ziem. Olszański Podśedek Ziem. Swirszczewski Pisarz Ziem.

Ogłoszenie pensyi żeńskiej

2 Jan i Eleonora Hermanowie mieszkający w Wilnie w domu złotnika JP. Wagnera (niegdyś do W. Bieczowey należącym) na ulicy Wielkiej czyli Zamkowej, pod N. 190, przeciwko placu remizowego, między domem JW. Malewskiego i Kreszkiewiczza położonym, otrzymaawszy pozwolenie od rządu Imperatorskiego uniwersytetu wileńskiego utrzymywania pensyi publiczney żeńskiej, dają lekcyce następujące: nauki religii i moralney, językow: polskiego, francuzkiego, niemieckiego i rossyyskiego; historyi powszechney polskiej i naturalney, jeografii, arytmetyki, rysunkow, kaligrafii, muzyki, tańcow i ręcznych robot. Osoby życzące powierzyć swe córki mogą je umieszczać w tym instytucie rocznie lub posyłać na lekcyce miesięcznie.

Wyjeżdżają za granicę.

1. Do królestwa Pruskiego i Saxonii wileński mieszczanin Judel Hercykowicz Barow, z Eliaszem Abelowiczem Solowieyczykiem i Mejerem Johelowiczem Szyfrauzem na miesiąc 10.

2. Do królestwa pruskiego i Saxonii Wileński mieszczanin starozakonny Hirsz Jonasewicz Holowczynów, z Berkiem Leybowiczem Waszbor-dem na miesiąc 10.

3. Do Austrii, Prus i Saxonii wileński mieszczanin Jankiel Gabryelowicz Bryoty, komissyoner pułkarskiego i gildy kupca Beniamuna Ickowicza Perszetyna na miesiąc 10.

3. Do królestwa Pruskiego i Saxonii wileński mieszczanin, Abraham Izraelowicz Szterenow na miesiąc 10.